

**College van Bestuur
Spui 21 (Maagdenhuis)
1012 WX Amsterdam**

Nieuwe Achtergracht 170
1018 WV Amsterdam
(020) 525 3726
csr@studentenraad.nl
studentenraad.nl/csr

Datum 4 december 2014
Contactpersoon Tariq Sewbaransingh; Anneloes Dijkstra
Bijlage(n) -
Betreft **Advies Ontwerpbegroting 2015**

Geacht College van Bestuur,

Hierbij doet de Centrale Studentenraad (CSR) u een advies toekomen betreffende de Ontwerpbegroting 2015. De CSR heeft in de voorbereiding van dit advies reeds de Kaderbrief 2015 in de overlegvergadering van d.d. 28 oktober jl. met het College van Bestuur besproken. Tevens is de raad in de gelegenheid gesteld om in een technisch overleg dit onderwerp met het College te bespreken. Naar aanleiding van de Ontwerpbegroting 2015 adviseert de raad ongevraagd zodat u de adviezen in het voorgenomen besluit over de Begroting 2015 mee kunt nemen. De raad zal in zijn advies op de Begroting 2015 rekening houden in hoeverre de adviezen gevolgd zijn.

Een open begrotingsproces

De CSR beoordeelt het begrotingsproces van dit jaar als onvoldoende. De verdeling van middelen is een belangrijke randvoorwaarde om goed onderwijs en onderzoek mogelijk te maken. Het bestuur op centraal niveau en op facultair niveau hebben daarbij afzonderlijke verantwoordelijkheden. De CSR vindt het daarom belangrijk dat de facultaire en centrale medezeggenschap betrokken worden bij het opstellen van de begroting. Alleen zo is de medezeggenschap in staat om het adviesrecht goed uit te oefenen.

Dit komt echter niet overeen met de huidige praktijk. Tot nu toe is het gebruikelijk dat alleen de centrale medezeggenschapsorganen om advies worden gevraagd. Het adviesverzoek komt daarbij pas nadat het definitieve besluit al door het College van Bestuur is genomen en is goedgekeurd door de Raad van Toezicht. Door deze procedure te hanteren, verwordt het advies van de medezeggenschap tot een nutteloos nawoord, terwijl het de bedoeling is dat de medezeggenschap de zeggenschap kan adviseren over het te voeren beleid.¹ Daarbij wordt ook de rol van de facultaire medezeggenschap miskend. Omdat de UvA *full-cost* begroot, waarbij de faculteiten in principe zelf de kosten voor diensten en andere uitgaven betalen, dienen de decanen aan de facultaire medezeggenschapsorganen om advies te vragen. Als laatste is de openheid van informatie van belang, zodat de raad zijn achterban kan raadplegen.

¹ 'Adviesverzoek moet op een tijdstip worden gedaan zodat dit van wezenlijke invloed is' o.g.v artikel 9.35, onderdeel a, Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

Gezien de ervaring van dit jaar, de grote onrust onder studenten en docent-onderzoekers die het begrotingsproces dit jaar teweegbracht, en de aankomende Wet studievoorschot hoger onderwijs, adviseert de CSR het College om met de raad in gesprek te gaan over de wijze waarop de facultaire en centrale medezeggenschap volgend jaar in het begrotingstraject ingebed kunnen worden.

Herziening van het allocatiemodel

De CSR is van oordeel dat faculteiten tijdig helderheid dienen te krijgen over de inkomsten van de faculteit. De wijze waarop de faculteiten de gelden uit de eerste geldstroom ontvangen dient transparant te zijn. Wat dat betreft hecht de CSR waarde aan een allocatiemodel. De CSR vindt het belangrijk om periodiek het allocatiemodel te evalueren om te bezinnen of de uitgangspunten van het model passend zijn en of de effecten van het model wenselijk zijn. Zo ziet de CSR een gevaarlijke spiraal in het prestatiegerichte allocatiemodel dat nu gehanteerd wordt. Faculteiten met slecht presterende studenten krijgen minder middelen waardoor de mogelijkheden van deze faculteiten om het tij te keren steeds beperkter worden. De CSR staat daarom positief tegenover uw voornemen om het allocatiemodel voor de Kaderbrief 2016 te herzien.

De CSR vindt echter dat de revisie van het allocatiemodel, als hoofdlijn van de begroting en onderdeel van het strategisch beleid, niet enkel door de bestuurders genomen kan worden. Een dergelijke beslissing bepaalt immers de kaders voor onderwijs en onderzoek, en treft de hele universiteit. De CSR adviseert het College om een tijdspad op te stellen over hoe het proces eruit ziet en hoe de medezeggenschap in het hele proces betrokken wordt. Daarnaast adviseert de CSR het College om de centrale medezeggenschapsorganen om instemming te vragen op de Kaderbrief 2016. Dit is met oog op de Wet studiefinanciering hoger onderwijs die vermoedelijk in de zomer van kracht wordt passend in de verhouding die de wetgever beoogt heeft². Daarbij is de CSR van mening dat openheid over (alternatieve) allocatiemodellen en diens effecten tot een groter draagvlak van de academische gemeenschap kan rekenen.

Duurzame herbezinning bij Geesteswetenschappen en Rechtsgeleerdheid

De CSR constateert dat de faculteiten der Geesteswetenschappen en Rechtsgeleerdheid onder andere door teruglopende studentenaantallen operationele tekorten hebben. De CSR vindt het een begrijpelijke keuze van het College om de betreffende faculteiten te verzoeken om door middel van inhoudelijke plannen tot een duurzame toekomst te komen.

De CSR maakt zich ernstig zorgen over de korte termijn waarbinnen deze inhoudelijke keuzes gemaakt moeten worden. De herbezinning van faculteiten op hun profiel, waarbij de inrichting van het onderwijs en/of het onderwijsaanbod ingrijpend veranderd worden, dient in samenspraak met studenten en docent-onderzoekers te gebeuren. Daarmee wordt een solide fundament gelegd dat essentieel is voor het slagen van welke vernieuwing dan ook. Het gaat immers om een duurzame toekomst van de faculteiten en niet om tijdelijke oplossingen.

Aangezien men duurzame vooruitgang niet in een periode van slechts een paar weken vindt, adviseert de CSR het College dan ook om duidelijke en ruime tijdspaden uit te zetten, waarbij voldoende mogelijkheid is om studenten en docent-onderzoekers te betrekken. Dit laatste is des te belangrijker omdat vanwege eerdere onduidelijkheden grote onrust in de academische gemeenschap is ontstaan. Negatieve media-aandacht kan potentiële studenten afschrikken en zodoende zorgen voor een neerwaartse spiraal. De CSR adviseert het College dan

² OCW (2014) *Memorie van Toelichting. Wetsvoorstel Studievoorschot Hoger Onderwijs*, p. 40-42

ook om in uw gesprekken met de decanen ook de betrokkenheid van de academische gemeenschap aan de orde te stellen. De CSR hoopt dat hierdoor de grijze houtskoolschetsen van de faculteiten tot veelkleurige aquarellen zullen transformeren.

Duidelijkheid over investeringen in kwaliteit

De CSR heeft via de Wet studievoorschot hoger onderwijs kennisgenomen van een afspraak tussen VSNU en OCW, met betrekking tot de financiering van investeringen in de kwaliteit van het onderwijs. Hierbij zou sprake zijn van investeringen uit eigen middelen door instellingen, vooruitlopend op de opbrengsten van het Studievoorschot³. In verschillende overleggen heeft de raad aan het College gevraagd of het College de afspraak tussen de VSNU en OCW kon toelichten en daarbij kon vermelden wat de gevolgen voor de UvA zouden zijn. De mondelinge beantwoording en de ontwerpbegroting scheppen voor de raad echter geen duidelijkheid. De CSR verzoekt u om 1) de raad volledig te informeren over wat de VSNU en OCW afspraak behelst, 2) wat de concrete gevolgen daarvan zijn voor de UvA en 3) met de CSR in gesprek gaan over hoe de UvA invulling kan geven aan de afspraak.

Onderwijstarieven en strategische middelen

De CSR constateert dat de voorgestelde kortingen op de onderwijstarieven in de Kaderbrief 2015 grotendeels zijn teruggedraaid. De CSR waardeert de keuze om de kortingen terug te draaien en het percentage uit de eerste geldstroom naar Centrale Staf niet te verhogen.

De CSR verzoekt het College te verduidelijken met welk percentage uit de eerste geldstroom de middelen voor strategische innovatie verhoogd wordt. De CSR begrijpt dat gezien de afnemende solvabiliteit er een wens bestaat om de post 'onvoorzien' te verhogen. De CSR vraagt zich af of een verhoging van de middelen voor strategische innovatie daarvoor het middel is. De CSR verzoekt het College te bevestigen dat wanneer er in het begrotingsjaar meer meevallers zijn en/of de post onvoorzien niet benut lijkt te worden, deze post tijdens het boekjaar ten behoeve van onderwijs of onderzoek uitgegeven kan worden.

Huisvestingsontwikkeling

Een belangrijk onderwerp waarover de CSR nog niet over heeft kunnen adviseren is huisvesting. Door het ontbreken van het huisvestingsplan bij de ontwerpbegroting was dat niet mogelijk, terwijl de huisvestingsplannen de solvabiliteit en toekomstige begrotingen beïnvloeden. De CSR verwacht de Begroting 2015 met het huisvestingsplan dan ook op korte termijn te ontvangen.

Samengevat heeft de CSR het College geadviseerd over een opener begrotingsproces, de herziening van het allocatiemodel, de duurzame herbezinning van Geesteswetenschappen en Rechtsgeleerdheid, duidelijkheid over investeringen in kwaliteit en de onderwijstarieven en strategische middelen. De CSR ziet uw reactie graag tegemoet.

Hoogachtend,

Tariq Sewbaransingh
Voorzitter Centrale Studentraad 14|15

³ OCW (2014) *Memorie van Toelichting. Wetsvoorstel Studievoorschot Hoger Onderwijs*, p. 49